

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Pr. e-mail tilsynet@statsforvaltningen.dk
og alm. post

12. november 2015
J.nr. 500123
CFJ/

Vedr.: Klage over Movias nedtagning af Dansk Palæstinensisk Venskabsforenings reklamekampagne om produkter fra ulovlige, israelske bosættelser.

Som advokat for Dansk Palæstinensisk Venskabsforening indgiver jeg hermed klage over Movias afgørelse af 30. april 2015 om at fjerne venskabsforeningens reklamekampagne rettet mod ulovlige, israelske bosættelser.

Endvidere indgives klage over Movias bevidste fremsættelse af vildledende oplysninger i forbindelse med afgørelser om aktindsigt og ved besvarelse af klager.

Trafikselskabet Movia er oprettet i henhold til lov om trafikselskaber § 1, og er derfor ifølge § 1, stk. 1, 3. pkt., omfattet af kommunestyrelseslovens § 60.

Dette indebærer, at trafikselskabet er underlagt Statsforvaltningens tilsyn, jf. kommunestyrelseslovens § 47, stk. 1.

Det fremgår udtrykkeligt af lovforslag nr. 83 af 24. februar 2005 til lov om trafikselskaber (de specielle bemærkninger til § 1, 4. afsnit), at:

"Trafikselskaberne er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse, hvilket bl.a. har den konsekvens, at de almindelige kommunale styrelsesregler gælder i det omfang, at dette lovforslag ikke giver hjemmel til fra-

vigelse. Trafikselskaberne er således selvstændige formueretssubjekter og er offentligretlige organer, som henregnes til den offentlige forvaltning bl.a. således, at forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven, finder direkte anvendelse på trafikselskaberne og deres virksomhed."

Det fremgår af Movias egne vedtægter, § 32, at:

"Tilsyn med selskabet varetages i overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslovgivning af Statsforvaltningen."

Der henvises tillige til Statsforvaltningen Hovedstadens afgørelse af 1. november 2007 i j.nr. 2007-614/59, hvori det om Trafikselskabet Movia blev lagt til grund, at:

"Det fremgår af § 1, stk. 1 og 2, i lov om trafikselskaber, at der i Region Sjælland og Region Hovedstaden etableres ét samlet trafikselskab, og at trafikselskabet er omfattet af § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Statsforvaltningen fører tilsyn med, at kommunale fællesskaber, jf. lovens § 60, overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. § 48, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Statsforvaltningen Hovedstaden fører, jf. § 47, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, tilsyn med Trafikselskabet Movia, hvis hjemstedskommune ifølge selskabets vedtægter § 1, stk. 2, er Københavns Kommune.¹

Efter § 50 i lov om kommunernes styrelse kan statsforvaltningen udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser.

Efter denne bestemmelse kan statsforvaltningen også efter anmodning fra en kommune afgive en vejledende udtalelse om lovligheden af en påtænkt kommunal disposition, inden kommunen træffer en beslutning.

¹ Referencen til kommunestyrelseslovens dagældende § 47, stk. 3, har formentlig skullet være til dagældende stk. 2.

*Dette må gælde tilsvarende for så vidt angår kommunale fællesskaber,
som er underlagt statsforvaltningens tilsyn."*

Således videreføres nærværende sag i første omgang ved indgivelse af klage til Statsforvaltningen som tilsynsmyndighed for Trafikselskabet Movia.

Nærværende klage er i det følgende disponeret således:

<u>Pkt.</u>		<u>Side</u>
1.	Sagens forløb.	4
2.	Trafikselskabet Movias retlige forpligtelser.	9
2.1.	Statsforvaltningens materielle tilsynsforpligtelse.	9
2.2.	Den retsstridige nedtagelse af reklamekampagnen.	10
2.2.1.	Hjemmelskrav.	10
	Ad a) <i>"unødigt stødende"</i> .	11
	Ad b) <i>"udformet uden behørig ansvarsfølelse"</i>	12
	Ad c) <i>"diskriminerende med hensyn til nationalitet"</i>	14
2.2.2.	Saglighedsforpligtelsen.	15
2.2.2.1.	Særligt vedr. de 4 landkort.	15
2.2.3.	Ligebehandlingsprincippet.	17
2.2.4.	Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 10.	18
2.2.4.1.	Statsforvaltningens positive handlepligt.	24
2.2.5.	Manglende partshøring.	25
2.2.6.	Skærpende omstændigheder.	25
2.2.6.1.	De 8 bestyrelsesmedlemmers onde tro.	25
2.2.6.2.	Manglende undersøgelse af de 4 korts rigtighed.	26
2.3.	Den bevidste fremsættelse af vildledende oplysninger i forbindelse med afgørelser om aktindsigt og besvarelse af klager.	27
3.	Anmodning om underkendelse, pålæggelse af handlepligt og evt. tvangsbøder.	28

1. Sagens forløb.

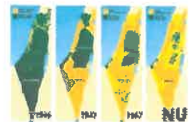
Dansk Palæstinensisk Venskabsforening fik d. 11. marts 2015 godkendt en reklamekampagne med følgende indhold, der skulle vises som strimmel på siden af 35 af Movias busser på 14 ruter i København og 19 omegnskommuner i en periode på 2 uger:

"Vores samvittighed er ren! Vi hverken køber produkter fra de israelske bosættelser eller investerer i bosættelsesindustrien".

Charlotte og Lizzie, Hellerup

NEJTAKTILBSP.DK

Kampagnen blev indledt d. 27. april 2015, og tog sig således ud:

Indklagede har oplyst, at trafikskabet selv ikke har godkendt kampagnen, inden den blev sat op, men at dette i det konkrete tilfælde alene skulle have været pågældende reklamebureau og/eller operatør, der har truffet den pågældende afgørelse. Angiveligt blev trafikskabet Movia "...første gang op-

mærksom på reklamens eksistens 28. april...", jf. Movias skrivelse af 20. maj 2015 til Retssikkerheds-Initiativet.

Trafikselskabet Movia indhentede efterfølgende en udtalelse fra sin advokat, som blev bedt om at vurdere *"...om kampagnen bør indstilles, f.eks. fordi den måtte overskride grænserne for lovlige ytringer eller Movias reklameregler..."*, jf. Movias administrations indstilling dateret d. 29. april 2015 til Movias bestyrelse, s. 2, 1. afsnit.

Administrationen kunne i samme indstilling, samme afsnit, oplyse, at advokatens svar lød:

"Dette er ikke tilfældet."

Videre oplyste administrationen, at advokatens vurdering var *"...særligt baseret på følgende faktorer:"* og angav 6 punkter, som i hovedtræk var som følger:

- 1) Kampagnen retter sig mod de israelske bosættelser og varer produceret dér, ikke mod Israel som sådan, og derfor heller ikke mod en nation eller nationalitet.
- 2) Kampagnen retter sig ikke mod nogen religion.
- 3) Der reklameres ikke for *"...religiøse anskuelser eller bevægelser..."*, jf. Movias udbudsbetingelser, pkt. 7.2.
- 4) Dansk Palæstinensisk Venskabsforening kan næppe anses som en religiøs bevægelse eller fortaler for bestemt religion.
- 5) Movia har fast praksis for at tillade politiske reklamer, også selvom det i Movias udbudsbetingelser, pkt. 7.2, er bestemt, at *"Reklamer må ikke ... krænke personers ... politiske overbevisning."*
- 6) Hensynet til ytringsfriheden medfører, at der bør udvises *"...stor tilbageholdenhed med indgreb..."*, *"...særligt i tilfælde af politiske udtalelser..."*

Administrationen anførte selv, i tilgift til advokatens vurdering, at der "...imidlertid..." var blevet "...rejst tvivl om de kort, der er angivet på reklamen, er korrekte." Administrationen skrev videre, at det ikke "...med tilstrækkelig sikkerhed kan sandsynliggøres, at, kortene på reklamen er korrekte i sammenhængen..." og indstillede derfor til, at kortene skulle fjernes straks.

Tillige anførte Movias administration overfor bestyrelsen, at:

"Administrationens vurdering er, at der for så vidt angår reklamens øvrige indhold ikke for nærværende ses retligt grundlag for at anmode om, at kampagnen indstilles."

Om Movias faste praksis for at tillade brug af politiske reklamer hedder det videre i afsnittet om økonomi:

"En beslutning om begrænsning af adgangen til at reklamere for politiske budskaber vil betyde øgede omkostninger til buskontrakterne, da indtægterne for reklamer må forventes at falde."

Om kundemæssige konsekvenser anførte administrationen, s. 3, næstsidste afsnit, at *"Movia vil blive mødt med kritik, uanset hvilken beslutning Movia træffer."*

Ifølge Movias egen redegørelse behandlede bestyrelsen angiveligt sagen på ordinært bestyrelsesmøde d. 30. april 2015 kl. 9:00, og traf angiveligt på dette møde sin afgørelse om, at kampagnen skulle fjernes, med otte stemmer for og én imod. Kopi af beslutningen eller (uddrag af) referat af mødet er imidlertid ikke at finde blandt den af Movia d. 29. maj 2015 fremsendte aktindsigt.

D. 30. april 2015 kl. 12:58² sendte marketingkonsulent hos Movia, Frank Andersen, en e-mail til reklamebureauet Out of Home Media, med emnetitlen *"Reklame bedes nedtaget øjeblikkeligt"*. Det fremgår af e-mailens 4. afsnit, at:

² Ifølge Movias egen redegørelse af 5. maj 2015, s. 2, 6. afsnit, blev angiveligt sendt en mail med tilsvarende ordlyd til operatøren Arriva s.d. kl. 13:46. En sådan mail er imidlertid ikke fremsendt af Movia i forbindelse med aktindsigt.

"Movia har vurderet reklamens indhold og budskab. Movia lægger vægt på, at i tilfældet Israel, er det vanskeligt at adskille nationen Israel fra religionen jødedom, hvor der er tætte associationer i kombination med, at en opfordring til boykot er et aggressivt budskab, der adskiller sig væsentligt fra den simple kritik af bosættelserne.

Movia finder, at kampagnen virker unødigt stødende, at den er udformet uden behørig social ansvarsfølelse, og at den er diskriminerende med hensyn til nationalitet."

Ifølge e-mail af 30. april 2015 kl. 9:13 fra den israelske ambassade og referat fra Movia blev der afholdt møde med den israelske ambassadør s.d. kl. 14:00.

Under mødet fremkom den israelske ambassadør, Barukh Binah, med et ensidigt indlæg som udtryk for staten Israels holdning til den private forenings reklamekampagne. Videre fremgår det af referatet, at Movias adm. direktør, Dorthe Nøhr Pedersen, tilbød staten Israel at stille tjenesteydelser (rådgivning og ekspertise) til rådighed i forbindelse med "letbane/BRT-produkter".

Kl. 14:11 s.d. offentliggjorde Movia på sin Facebook-side på dansk og engelsk en afgørelse om at fjerne reklamekampagnen, med den begrundelse, at *"...kampagnen blandt andet virker unødigt stødende..."*

D. 4. maj 2015 udbad Dansk Palæstinensisk Venskabsforening sig et møde med Movias ansvarlige ledelse, med den begrundelse, at foreningens reklamekampagne var blevet stoppet *"...ensidigt, og uden orientering til foreningen..."* Movia tilbød ikke venskabsforeningen at deltage i et møde, eller nogen anden form for lejlighed til at komme med en udtalelse i sagen, forinden beslutning om nedtagelse af reklamekampagnen blev truffet.

D. 5. maj 2015 offentliggjorde Movia en redegørelse/pressemeddelelse for *"...det reelle hændelsesforløb..."*, og citerede heri bestyrelsens begrundelse i e-mail af 30. april kl. 12:58 til Out of Home Media for at træffe afgørelse om at nedtage reklamekampagnen. Endvidere oplyste Movia, at *"Bestyrelsen har*

udelukkende taget stilling til, at Movia er en offentlig transportvirksomhed, og at det er væsentligt at signalere, at alle er velkomne i bussen."

D. 11. maj 2015 blev afholdt møde mellem Movia og venskabsforeningen, hvor trafikselskabet fastholdt bestyrelsens beslutning. Movia har ikke udarbejdet referat af mødet, med den begrundelse, at *"...mødet ikke i sig selv havde en karakter, der gjorde det nødvendigt at udarbejde et referat..."*, jf. skrivelse af 17. juni 2015 til foreningen.

D. 12. maj 2015 indleverede Mellemfolkeligt Samvirke 10.006 underskrifter, der ifølge det oplyste var indsamlet på 4 dage, fra borgere, der havde skrevet under på bl.a. følgende budskab til Trafikselskabet Movia, jf. den vedlagte artikel af s.d. **(bilag 1)** med fotografi, ligeledes af Mellemfolkeligt Samvirke:

*"Bryd tabu om Israels bosættelser.
Banneret tilbage på busserne!"*

D. 20. til 22. maj 2015 besvarede Movia nogle af de modtagne klager over fjernelse af reklamen. I disse besvarelser opgjorde Movia antallet af klager over fjernelsen af reklamen således:

"...med forbehold for fejloptælling og dubletter er der pr. 13. maj 2015 i runde tal tilgået Movia ... knap 410 klager over, at kampagnen er blevet fjernet fra busserne..." (understreget her)

I samme afsnit oplyste Movia at have modtaget *"...i runde tal..."* 90 klager over, at kampagnen var blevet tilladt og *"...godt 330 takkebreve..."* som følge af fjernelsen.

Som begrundelse for fjernelsen angav trafikselskabet overfor klagerne den samme begrundelse som i e-mail af 30. april 2015 kl. 12:58 til reklamebureauet Out of Home Media, med følgende tilføjelse:

"Endvidere var der rejst tvivl om rigtigheden af de kort, som var en del af kampagnen."

samt at bestyrelsen angiveligt havde foretaget en *"...afvejning mellem yttringsfriheden på den ene side og andre beskyttelsesværdige hensyn på den anden side."*

2. Trafikselskabet Movias retlige forpligtelser.

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening gør gældende, at Trafikselskabet Movias beslutning af 30. april 2015 om at fjerne reklamekampagnen er klart og åbenlyst retsstridig.

Trafikselskabet er ifølge bl.a. forarbejderne til lov om trafikselskaber et offentligretligt organ, som er underlagt forvaltningsretlige regler om hjemmelskrav, saglighed, ytrings- og informationsfrihed, proportionalitet og regler i øvrigt, der har bindende virkning for sådanne juridiske personer.

Dette omfatter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, der pålægger offentligretlige organer en række særlige forpligtelser, jf. almindeligt gældende retsgrundsætninger i dansk ret samt § 1 i inkorporeringsloven af 29. april 1992.

2.1. Statsforvaltningens materielle tilsynsforpligtelse.

Efter kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1, har Statsforvaltningen pligt til at føre tilsyn med, at Trafikselskabet Movia, jf. lovens § 60, jf. lov om trafikselskaber § 1, overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder.

Dette omfatter såvel skreven som uskreven ret, herunder offentligretlige grundsætninger, herunder de retligt bindende principper om saglighed, lighed og proportionalitet.

Tilsynet omfatter tillige regler, der først og fremmest retter sig til offentlige myndigheder, men i begrænset omfang også gælder for andre.

Afgrænsningen er endvidere ikke til hinder for, at tilsynet som led i sin undersøgelse inddrager også anden lovgivning som en del af sagens bedømmelsesgrundlag.

Pligten til at påse overholdelsen af lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, er også til stede, hvor en disposition evt. måtte være af privatretlig karakter.

Prøvelsen omfatter en stillingtagen til sagens retlige spørgsmål, faktum og om fornødent evt. faglige vurderinger.

2.2. Den retsstridige nedtagelse af reklamekampagnen.

2.2.1. Hjemmelskrav.

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening gør gældende, at Movias bestyrelse klart ikke har haft hjemmel i sine egne reklameregler, jf. sine udbudsbetingelsers pkt. 7.2, til at fjerne venskabsforeningens kampagne.

Movias bestyrelses begrundelse for at fjerne reklamekampagnen er, at kampagnen skulle:

- a) Virke unødigt stødende.
- b) Være udformet uden behørig social ansvarsfølelse.
- c) Være diskriminerende med hensyn til nationalitet.

Movias egen advokat, og derefter Movias egen administration, fandt ikke, at betingelserne var opfyldt, og meddelte bestyrelsen, at der ikke var retligt grundlag for at fjerne reklamekampagnen, inden afgørelse herom blev truffet.

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening er enig i advokatens vurdering, og enig med Movias administration i, at der ikke var grundlag for at fjerne kampagnen.

Det kan tilføjes, at foreningen ikke er en religiøs bevægelse eller fortaler for en bestemt religion.

Som et supplement til advokatens vurdering kan til de enkelte led i Movias bestyrelses begrundelse anføres:

Ad a) "unødigt stødende".

Reklamens tekst indeholder et budskab, som er formuleret på en sådan måde, at det meddeles modtageren af budskabet, at de pågældende to kvinder fra Hellerup:

- har ren samvittighed,
- ikke køber produkter fra de israelske bosættelser,
- ikke investerer i bosættelsesindustrien.

Teksten rummer de oplysninger, der er nødvendige, for at budskabet overhovedet kan modtages og forstås af læserne af den pågældende reklame. Den er holdt i et afmålt og oplysende sprog. Den indeholder ingen unødigt nedsettende eller stødende udsagn.

Budskabet er i fuld overensstemmelse med det danske Folketings og regerings officielle opfattelse³, Den Internationale Domstols advisory opinion fra 9. juli 2004⁴ og FN's sikkerhedsråd⁵.

Det må derfor også stå klart, at Dansk Palæstinensisk Venskabsforenings reklamekampagnes budskab, som går ud på, at de to kvinder har ren samvittighed, fordi de ikke køber produkter som stammer fra de ulovlige, israelske bosættelser, og fordi de ikke investerer i bosættelsesindustrien, ikke kan være unødigt stødende.

³ Jf. Folketingsbeslutning af 23. januar 2014, samling 2013-14, V13.

⁴ Jf. præmis 120 (jf. 78 og 89). Kan læses her:

<http://www.icj-cij.org/docket/index.php?pr=71&code=mwp&p1=3&p2=4&p3=6&ca>

⁵ Jf. f.eks. resolution nr. 465 af 1. marts 1980, pkt. 5 og 6.

Det er et lovligt og demokratisk funderet budskab, om et emne af særdeles åbenlys samfundsmæssig interesse, hvilket selvsagt skærper kravene til, at kampagnen skulle kunne fjernes igen af et offentligretligt organ.

Dertil kommer, at Folketingets Ombudsmand flere gange har indskærpet offentligretlige organers forpligtelse til at inddrage hensynet til ytringsfriheden med høj prioritet.⁶

De "*...i runde tal...*" 90 klager, som Movia modtog frem til d. 13. maj 2015 i anledning af kampagnens igangsættelse bærer alle et tydeligt præg af, at det heller ikke er måden, hvorpå reklamens budskab er formuleret på – det er selve budskabet, som disse klagere ikke kan lide. Budskabet er som nævnt klart og åbenlyst legitimt og anerkendelsesværdigt, uanset der måtte være nogle, som har en anden holdning til budskabets indhold.

Da hovedparten af disses henvendelser synes at være engelsksprogede, kan det heller ikke udelukkes, at de pågældende personer ikke har en tilstrækkelig, sproglig forståelse af, hvad der rent faktisk står i reklamen.

Endvidere er i reklamen gengivet et billede af fire landkort i højre side, som viser udviklingen i Israels faktiske besiddelse af landområder, herunder de ulovlige bosættelser.

Herom gør sig de samme hensyn og overvejelser gældende som for selve teksten.

Ad b) "*udformet uden behørig ansvarsfølelse*".

Der henvises til bemærkningerne ad a) ovenfor.

Det tilføjes, at Trafikselskabet Movias bestyrelses opfattelse af reklamekampagnen som udformet uden behørig ansvarsfølelse ikke er nærmere begrundet.

⁶ Jf. f.eks. FOB 1999.117.

Muligvis menes hermed, at *"...i tilfældet Israel, er det vanskeligt at adskille nationen Israel fra religionen jødedom, hvor der er tætte associationer i kombination med, at en opfordring til boykot er et aggressivt budskab, der adskiller sig væsentligt fra den simple kritik af bosættelserne."*

Opfattelsen hos bestyrelsen i det offentligretlige organ kan for det første ikke tillægges nogen væsentlig betydning i forhold til det danske folketing og regerings officielle holdning, FNs sikkerhedsråd og Den Internationale Domstols advisory opinion, der alle lægger til grund, at de i reklamekampagnen omtalte bosættelser er utvetydigt ulovlige. En kritik af disse, herunder med opfordring til boykot, kan helt klart ikke være udtryk for at være *"udformet uden behørig social ansvarsfølelse"*.

Det er Movias bestyrelse, der har handlet uden behørig social ansvarsfølelse ved at gå stik imod sin advokats og administrations juridiske vurderinger og at krænke venskabsforeningens rettigheder i et anliggende af så åbenbar alvor, tilsyneladende blot for at varetage egne og uvedkommende, politiske interesser. Der henvises herom endvidere til pkt. 2.2.4. nedenfor om ytringsfriheden.

For det andet er det åbenlyst usagligt at lægge vægt på, at en nation skulle være *"vanskelig at adskille"* fra en religiøs opfattelse, som indehaves af en af Movia ikke nærmere undersøgt og beskrevet andel af israelske statsborgere. Der kan her også henvises til Movias advokats vurdering som gengivet i Movias administrations indstilling dateret d. 29. april 2015, s. 2, 2. og 3. prik.

For det tredje er en opfordring til boykot et i Danmark legitimt og alment anerkendt middel. Folketinget vedtog således d. 23. januar 2014 beslutningsforslag V 13, kun med Dansk Folkepartis stemmer imod, som indeholder bl.a. følgende opfordring til den danske regering, jf. sidste streg:

"- at israelske bosættelser ikke gennem aftaler mellem Israel og EU eller gennem danske offentlige eller private engagementer får legitimeret deres eksistens eller forbedrede økonomiske muligheder."

Venskabsforeningens reklamekampagne indeholder det samme budskab som det af det danske folketing vedtagne forslag. Det kan ikke have været Movias

politisk udpegede bestyrelse ubekendt, og det må have stået bestyrelsesmedlemmerne klart, at *"...boykot er et aggressivt budskab..."* ikke er et sagligt kriterie i denne sag.

Boykot anvendes også af offentlige myndigheder i forbindelse med f.eks. arbejdsretlige konflikter. Der kan som et nyligt og velkendt eksempel henvises til bl.a. Københavns Kommunes beslutning om ikke at købe tjenesteydelser hos flyselskabet Ryan Air, fordi dette selskab nægtede at indgå kollektiv overenskomst om arbejdsvilkårene for sine ansatte i Danmark. Det er ikke i sig selv et *"...aggressivt budskab..."*, og det må have stået Movias bestyrelse klart, at en opfordring til boykot af varer, der produceres i et ulovligt besat område under den pågældende besættelsesmagts beskyttelse ikke i sig selv kunne betyde, at reklamekampagnen var udformet *"uden behørig social ansvarsfølelse"*, m.v.

Tillige bemærkes, at FN har udarbejdet principper for ansvarlig investering, som bl.a. indebærer, at selskaber opfordres til at ikke at investere i uetiske aktiviteter, såsom – evident – at investere i en industri, der er baseret på ulovlige bosættelser.⁷

Det kan videre tilføjes, at også Danske Bank har fravalgt selskaber med henvisning til, at de er *"Involveret i aktiviteter i strid med international humanitær lov."* og er *"Involveret i byggeaktiviteter i strid med international humanitær lov."*, jf. vedlagte udskrifter fra Danske Banks hjemmeside og artikel af 6. februar 2014 i Kristeligt Dagblad (**bilag 2**).

Ad c) "diskriminerende med hensyn til nationalitet".

Reklamekampagnens indhold retter sig mod *"...produkter fra de israelske bosættelser..."* og *"...investeringer i bosættelsesindustrien..."*, og ikke mod mennesker af en bestemt nationalitet, f.eks. israelere.

Kampagnens udtalelser er således ikke nationalitetsdiskriminerende, allerede fordi de ikke er rettet mod mennesker med en bestemt nationalitet.

⁷ Jf. www.unpri.org

Dansk Palæstinensisk Venskabsforening er vidende om, at der er en ikke-ubetydelig andel israelere, som er imod de ulovlige bosættelser og bosættelsesindustrien.⁸ Det har 8 ud af 9 medlemmer af Movias bestyrelse heller ikke overvejet.

2.2.2. Saglighedsforpligtelsen.

Af de grunde, der er anført under pkt. 2.2.1. ovenfor, gør venskabsforeningen gældende, at Movia ligeledes har handlet i klar strid med sin saglighedsforpligtelse.

Der henvises særligt til de vurderinger fra trafikelskabets egen advokat og administration, som bestyrelsen havde til rådighed, inden afgørelse blev truffet.

2.2.2.1. Særligt vedr. de 4 landkort.

Administrationen indstillede d. 29. april 2015 til, at alene de 4 kort, som bl.a. viser de ulovlige, israelske bosættelser, skulle fjernes, med den begrundelse, at:

"...det ikke med tilstrækkelighed sikkerhed kan sandsynliggøres, at kortene på reklamen er korrekte i sammenhængen, hvorfor de skal disse fjernes straks."

Hertil bemærkes følgende:

1. Det fremgår af aktindsigt meddelt af trafikelskabet, at Movia ikke har foretaget nogen som helst undersøgelser af kortenes rigtighed, heller ikke *"...i sammenhængen..."*

Allerede af denne grund er denne del af Movias bestyrelses begrundelse for at nedtage kampagnen klart usaglig, og klart ulovlig.

⁸ Som **bilag 3** fremlægges oversigt (udarbejdet af Dansk-Israelisk Forening) over israelske valgresultater i 2013 og 2015 og foreningens opfattelse af partiernes politiske tilhørsforhold.

2. Det er ikke i sig selv et sagligt grundlag for at nedtage en reklamekampagne, at der er "*...rejst tvivl...*" om et landkorts udvisende.

Dette turde være særligt åbenbart i sager, hvor de pågældende oplysninger er blevet bestridt, fordi de omhandler et emne af politisk karakter, og hvor bestridelserne alene er fremkommet fra klagere, som sympatiserer med (i denne sag) Israels folkeretligt ulovlige bosættelser og bosættelsesindustrien.

Movias beslutning udgør således et direkte indgreb i en minoritets adgang til at føre en saglig oplysningskampagne og forsøg på at skabe debat i det offentlige rum i Danmark om et emne af åbenlys samfundsmæssig betydning.

3. Movia har fast praksis for at tillade reklamer med politiske budskaber, hvis rigtighed der – nærmest i sagens natur og uden undtagelse – bliver "*...rejst tvivl...*" om.

Det er således usagligt (og i strid med ligebehandlingsprincippet, jf. pkt. 2.2.3. nedenfor), at Movia har anvendt en sådan begrundelse i forbindelse med de pågældende landkort.

4. Landkortenes udvisende er korrekte, hvilket Movia som bekendt ikke har foretaget nogen som helst skridt til at undersøge. Denne pointe er principielt set underordnet, idet selve det pågældende hensyn, som Movia har angivet, er usagligt i en sag af nærværende karakter.

Med den indfaldsvinkel henvises således til vedlagte **bilag 4**, "*Orientering om de fire kort*", om kortenes rigtighed.

2.2.3. Ligebehandlingsprincippet.

Movia har fast praksis for at tillade reklamer med politiske budskaber, hvis rigtighed der – nærmest i sagens natur og uden undtagelse – bliver "...*rejst tvivl...*" om.

Det er således klart i strid med ligebehandlingsprincippet, at Movia har anvendt en sådan begrundelse i forbindelse med de pågældende landkort i denne sag.

I sagen om Nygart Privathospitals reklamer for kosmetiske operationer lagde Movias bestyrelse i sin afgørelse af 26. juni 2014 vægt på bl.a. følgende, idet de tillod reklamernes fortsatte tilstedeværelse på Movias busser:

"Administrationen vurderer på denne baggrund:

- *at når Folketinget har tilladt, at der kan reklameres for kosmetiske operationer,*
- *og reklamen vurderes at ligge inden for rammerne af lov om markedsføring af sundhedsydelser, markedsføringsloven og Forbrugerombudsmandens retningslinjer for kønsrelateret reklame,*
- *og der tages hensyn til den kommercielle ytringsfrihed,*

bør Movia ikke afvise/tilrette Nygarts reklamer.

Såfremt det samfundsmæssigt set generelt er uønsket, at der vises reklamer for kosmetiske operationer, er dette noget, der bør reguleres lovgivningsmæssigt og ikke ved, at Movia opstiller begrænsninger i forhold til enkelte virksomheder eller produkter."

I modsætning til nærværende sag, tillagde Movias bestyrelse det altså i Nygart-sagen vægt, at Folketinget havde tilladt den pågældende type reklamer, at den konkrete reklame lå indenfor lovgivningens rammer på området, og at såfremt en sådan form for reklame samfundsmæssigt set generelt måtte være uønsket, da burde det afklares lovgivningsmæssigt, og ikke af Movia.

Det indgik ligeledes i bestyrelsens beslutning i Nygart-sagen, at Ligebehandlingsnævnet i en tilsvarende sag havde fundet en reklame med et billede af en bikiniklædt, ung kvinde og teksten *"Lad ikke en kvinde klare en arbejdsmands opgave"* for lovlig og ikke chikanøs eller krænkende.

Da de ovennævnte hensyn ikke har indgået i nærværende sag på trods af, at de helt åbenlyst er relevante at inddrage, og da venskabsforeningens reklamekampagnes tekst og budskab ikke kan være unødigt stødende, m.v., udgør det en usaglig forskelsbehandling af Dansk Palæstinensisk Venskabsforening, at denne forenings reklame, der indeholder et ubestrideligt lovligt og samfundsmæssigt relevant budskab, er blevet fjernet.

2.2.4. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 10.

Som bekendt indeholder menneskerettighedskonventionen en række forpligtelser, herunder særligt overfor offentligretlige organer.

For så vidt angår ytrings- og informationsfrihed følger det af konventionens art. 10:

"Stk. 1. Enhver har ret til ytringsfrihed. Denne ret omfatter meningsfrihed og frihed til at modtage eller meddele oplysninger eller tanker, uden indblanding fra offentlig myndighed og uden hensyn til landegrænser. Denne artikel forhindrer ikke stater i at kræve, at radio-, fjernsyns- eller filmforetagender kun må drives i henhold til bevilling."

Af stk. 2 følger, at der alene kan gøres indgreb i ytringsfriheden, hvis følgende betingelser er opfyldt:

"Da udøvelsen af disse frihedsrettigheder medfører pligter og ansvar, kan den underkastes sådanne formaliteter, betingelser, restriktioner eller straffebestemmelser, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, territorial integritet eller offentlig tryghed, for at forebygge uorden eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden, for at beskytte andres gode

navn og rygte eller rettigheder, for at forhindre udspredelse af fortrolige oplysninger, eller for at sikre domsmagtens autoritet og upartiskhed.”

Retten til ytringsfrihed, herunder med henblik på at dele information og synspunkter med andre, omfatter også reklamer.⁹

Den beskytter også den form, i hvilken ytringen formidles og modtages, fordi dette i sagens natur påvirker andre borgeres ret til at modtage og formidle informationer.¹⁰ Indgreb i f.eks. adgangen til at sende et radioprogram udgør et indgreb mod både afsender og den potentielle modtager af ytringen.¹¹

Ytringsfriheden kan påberåbes af såvel fysiske som juridiske personer.¹²

Retten til ytringsfrihed udgør ifølge Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols¹³ helt faste og velkendte praksis et af de grundlæggende elementer i et demokratisk samfund, en af de basale forudsætninger for dets fremskridt og for individers personlige udvikling. De undtagelser til ytringsfriheden, som kan retfærdiggøre et indgreb, skal fortolkes indskrænkende og behovet for restriktioner skal være overbevisende. Ytringsfriheden omfatter ikke kun udsagn, som modtages positivt eller med ligegyldighed – den omfatter også ytringer, som kan støde, chokere eller virke foruroligende på andre. Således er kravene i henhold til den pluralisme, tolerance og åbensindethed, som er forudsætningerne for, at et demokratisk samfund kan eksistere.¹⁴ Om pluralismens betydning hedder det i dom af 17. september 2009 sagen Manole m.fl. mod Moldavien, præmis 95:

“... there can be no democracy without pluralism. One of the principal characteristics of democracy is the possibility it offers of resolving a

⁹ Jf. f.eks. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 20. november 1989 i sagen Markt Intern Verlag GmbH og Klaus Beermann mod Tyskland, præmis 26.

¹⁰ Jf. f.eks. dom af 10. juli 2003 i sagen Murphy mod Irland, præmis 61.

¹¹ Jf. f.eks. dom af 28. marts 1990 i sagen Groppera Radio AG m.fl. mod Schweiz, præmis 55.

¹² Jf. f.eks. dom af 22. maj 1990 i sagen Autronic AG mod Schweiz, præmis 47.

¹³ Herefter også *“Domstolen”*.

¹⁴ Jf. hele afsnittet f.eks. dom af 9. juni 1998 i sagen Incal mod Tyrkiet.

country's problems through dialogue, without recourse to violence, even when they are irksome. Democracy thrives on freedom of expression. It is of the essence of democracy to allow diverse political programmes to be proposed and debated, even those that call into question the way a State is currently organised, provided that they do not harm democracy itself (see Socialist Party and Others v. Turkey, 1998, §§ 41, 45 and 47, Reports of Judgments and Decisions 1998-III)."

Allerede af denne grund er Movias bestyrelses begrundelse om, at reklamekampagnen skulle virke *"unødigt stødende"* ikke saglig. Der er således anvendt et klart ulovligt kriterium i bestyrelsens afgørelse.

Der skal videre kunne påvises et presserende socialt behov for, at et indgreb kan være i overensstemmelse med menneskerettighedskonventionens art. 10. Betingelserne for at kunne gøre indgreb i en fysisk eller juridisk persons ytringsfrihed er følgende:

1. Et indgreb skal have hjemmel i lov.
2. Indgrebet skal varetage ét eller flere af de i art. 10, stk. 2, angivne legitime formål.
3. Og det skal være nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til det pågældende formål.

For så vidt angår betingelse 1 henvises til pkt. 2.2.1. ovenfor. Klager gør således gældende, at der klart ikke har været hjemmel til det pågældende indgreb, og at dette må eller burde have stået Movias bestyrelse klart, da afgørelse herom blev truffet.

Til støtte for, at betingelse 2 skulle være opfyldt, kunne trafikselskabet muligt forsøge at påberåbe sig andres gode navn og rygte eller rettigheder, men det er på den anden side alment kendt, at de israelske bosættelser anses som ulovlige af praktisk taget hele det internationale samfund, med undtagelse af besættelsesmagten selv. At blokere for ytringer, der gentager dette velkendte faktum, er næppe egnet til at beskytte *"...andres gode navn og rygte eller rettigheder..."*, og vedrører under ingen omstændigheder en *"...rettighed..."*

Ad betingelse 3 bemærkes:

Der er meget lidt råderum for at gøre indgreb i ytringer, der er af politisk karakter og vedrører debat om politiske emner.¹⁵ De ulovlige israelske bosættelser, og boykot heraf, er utvivlsomt et politisk emne af stor samfundsmæssig betydning, offentlig interesse og høj aktualitet. Der kan særligt henvises til dom af 15. februar 2005 i sagen Steel og Morris mod Storbritannien, der havde sin baggrund i et søgsmål anlagt af McDonald's mod to medlemmer af den lokale afdeling af Greenpeace. Her anførte Domstolen i præmis 88, 2. pkt.:

"The Court has long held that "political expression", including expression on matters of public interest and concern, requires a high level of protection under Article 10 (see, for example, Thorgeir Thorgeirson v. Iceland, judgment of 25 June 1992, Series A no. 239, and also Hertel, cited above, p. 2330, § 47)."

Den særligt vide ytringsfrihed, der tilkommer pressen, gælder også for interesseorganisationer, der ligesom visse dele af pressen fungerer som "offentlighedens vagthund". Præmis 89 i ovennævnte Steel og Morris-dom lyder således:

"The Government have pointed out that the applicants were not journalists, and should not therefore attract the high level of protection afforded to the press under Article 10. The Court considers, however, that in a democratic society even small and informal campaign groups, such as London Greenpeace, must be able to carry on their activities effectively and that there exists a strong public interest in enabling such groups and individuals outside the mainstream to contribute to the public debate by disseminating information and ideas on matters of general public interest such as health and the environment (see, mutatis mutandis, Bowman v. the United Kingdom, judgment of 19 February 1998, Reports 1998-I, and Appleby and Others v. the United Kingdom, no. 44306/98, ECHR 2003-VI)."

¹⁵ Jf. f.eks. dom af 22. oktober 2007 i sagen Lindon m.fl. mod Frankrig, præmis 45.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har til formål at garantere rettigheder, som ikke er teoretiske og illusoriske, men praktiske og effektive.¹⁶ In casu skal staten sikre, at Dansk Palæstinensisk Venskabsforening ikke forhindres i at fremkomme med ytringer om politiske spørgsmål på en praktisk og effektiv måde. I dom af 28. juni 2001 i sagen VgT Verein Gegen Tierenfabrik mod Schweiz fandt Domstolen, at et forbud mod politisk reklame i radio og tv (men ikke i den trykte presse) havde den virkning, at politisk tale fra den pågældende (dyreværns-)forening praktisk taget var forbudt.¹⁷ Det samme vil være virkningen af, at Movias afgørelse om at fjerne venskabsforeningens reklame fra sine busser kommer til at stå ved magt. Det vil betyde, at også andre offentlige trafiksselskaber vil kunne træffe den samme beslutning i forhold til Dansk Palæstinensisk Venskabsforenings reklame om boykot af varer fra de ulovlige israelske bosættelser. Dette er allerede sket på fyn, jf. FynBus' notat af 14. august 2015 (**bilag 5**), s. 3. Resultatet bliver praktisk taget et forbud mod, at foreningen vil kunne ytre sig på en effektiv måde i det offentlige rum på samme måde som andre, der måtte have et politisk budskab. I denne forbindelse må det tillægges vægt, at Movia har tilladt reklamer for politiske partier, og en reklame for brystoperationer under hensyn til den kommercielle ytringsfrihed, og at der i forbindelse med Movias drift ved busstoppesteder af andre offentlige myndigheder har været tilladt reklamer af en bevidst stødende karakter fra f.eks. Konservativt Folkeparti med budskaber såsom "*Stop nazi-islamismen*". I Tierenfabriken-sagen lagde Domstolen vægt på, at forbuddet kun gjaldt radio og tv, og fandt, at Schweiz ikke havde fremført overbevisende grunde til, at der var et "presserende socialt behov" for, at dyreværnsforeningen ikke kunne gøre reklame for sine synspunkter i radio og tv.¹⁸ Tillige lagde Domstolen vægt på, at dyreværnsforeningen ikke udgjorde en økonomisk magtfuld gruppe, som havde for øje at true mediernes uafhængighed.¹⁹ Domstolen lagde også vægt på, at sagen ikke blot drejede sig om en persons rent kommercielle interesser, men var udtryk for foreningens deltagelse i en debat om et emne, som var af almen betydning, hvilket indskrænkede statens råderum og skærpede Domstolens prøvelse af medlemsstatens afgørelser.^{20 21}

¹⁶ Jf. f.eks. dom af 9. oktober 1979 i sagen Airey mod Irland, præmis 24.

¹⁷ Præmis 47.

¹⁸ Præmis 74.

¹⁹ Præmis 75.

²⁰ Præmis 71.

²¹ Af præmis 77 fremgår, at medlemsstaten også havde gjort gældende, at der var forskellige andre muligheder for at sende den information, dyreværnsforeningen ønskede at videregive.

Dette råderum er i nærværende sag yderligere begrænset derved, at det for den objektive iagttager som minimum fremstår som om Movias bestyrelse, der udelukkende består af politikere, har truffet deres beslutning p.g.a. politiske faktorer, i strid med deres egen advokats og administrations vurderinger og redegørelser for gældende ret.

I dom af 11. december 2008 i sagen TV Vest AS og Rogaland Pensjonistparti mod Norge tillagde Domstolen det væsentlig vægt²², at det pågældende partis eneste mulighed for at trænge igennem til offentligheden på TV var ved betalte reklamer, fordi tv-stationer alene ønskede at bringe indslag med de store partier under en valgkamp. Dette var der imidlertid et generelt forbud imod i Norge. Domstolen tillagde det tillige væsentlig vægt, at partiets reklame ikke indeholdt elementer, der kunne sænke kvaliteten af den politiske debat²³, og at reklamen ikke var egnet til at medføre splittelse eller forargelse²⁴. Disse begrundelser gør sig i det væsentlige alle gældende i venskabsforeningens sag. Særligt for så vidt angår det sidste punkt bemærkes, at venskabsforeningens reklame ikke er religiøs²⁵, og at reklamens budskab – ikke at købe varer fra de ulovlige, israelske bosættelser og ikke at investere i bosættelsesindustrien – er i fuld overensstemmelse med Folketingets officielle holdning, Den Internationale Domstols advisory opinion samt FNs sikkerhedsråds opfattelse, i en særdeles alvorlig sag. Derfor kan det helt åbenlyst ikke tillægges afgørende vægt, at enkelte måtte kunne tage anstød heraf, ligesom det ikke blev tillagt væsentlig vægt af Trafikselskabet Movia i sagen om Nygart Privathospital og øvrige politiske reklamer, der tillades af offentlige myndigheder i forbindelse med busdriften. Videre skal det notorisk tillægges vægt, at ytringer ikke kan forbydes per se, fordi de måtte være egnede til at chokere, støde eller forarge.

Heroverfor anførte Domstolen, at den pågældende tv- og radiostation var den eneste, der var landsdækkende, og at regionale og private tv- og radiostationer ikke kunne nå hele landet. Det fremgår af dommen, at denne indsigelse og Domstolens affærdigelse heraf ikke har haft afgørende betydning for sagens udfald. Medlemsstaten havde allerede fejlet derved, at den ikke havde kunnet påvise relevante og tilstrækkelige grunde, jf. præmis 75, in fine.

²² Præmis 73.

²³ Præmis 74.

²⁴ Præmis 75.

²⁵ Som det var tilfældet i sagen Murphy mod Irland, dom af 10. juli 2003.

Movias bestyrelse har ikke i nogen af sine meddelelser vist, at de har respekteret disse grundlæggende og velkendte hensyn, som fremgår af ovenstående gennemgang af Domstolens praksis, som endda skal tillægges en meget betydelig vægt i afvejningen af, om et indgreb er berettiget.

Dertil kommer, at de af bestyrelsen angivne grunde alle er klart urigtige, jf. pkt. 2.2.1. ovenfor. Der foreligger således hverken en relevant eller tilstrækkelig begrundelse for det af trafikskabet foretagne indgreb.

Sammenfattende kan klager konstatere, at den ovennævnte praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har været fulgt længe, således som det fremgår af de pågældende dommes alder og henvisninger til tidligere praksis.

Disse retsregler og kriterier er således velkendte, og det udgør et klart lovbrud også i relation til klagers rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at bestyrelsen i Trafikskabet Movia har forsømt at respektere denne faste praksis i nærværende sag, endda på trods af råd herom fra sin advokat og administration, forinden afgørelsen blev truffet.

2.2.4.1. Statsforvaltningens positive handlepligt.

Det er velkendt, at det følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 1, at medlemsstaterne kan have en positiv handlepligt med henblik på at beskytte borgere mod krænkelser af deres rettigheder efter konventionens materielle bestemmelser.

Der foreligger i nærværende sag et klart brud på Dansk Palæstinensisk Ven-skabsforenings ytringsfrihed ved at dele informationer, budskaber og holdninger om et højaktuelt emne af åbenlys samfundsmæssig relevans.

Statsforvaltningen er derfor også retligt forpligtet til at foretage ét eller flere relevante skridt i nærværende sag til anerkendelse og genoprettelse af venskabsforeningens rettigheder.

2.2.5. Manglende partshøring.

Som bekendt er en forvaltningsmyndighed forpligtet til at foranstalte parts-høring, jf. forvaltningslovens § 19.

Dette er ikke sket, hvilket er et klart brud på venskabsforeningens rettigheder, og som det helt klare udgangspunkt i sig selv medfører afgørelsens ugyldighed.

Da reklamen allerede havde været offentliggjort i 3 dage på tidspunktet for bestyrelsens angivelige beslutning, d. 30. april 2015, og idet budskabet klart tjente et lovligt og demokratisk formål af åbenbar almeninteresse, står det ligeledes klart, at bestyrelsen – dersom Movia rent faktisk havde været opmærksom på de offentligretlige partshøringsregler – ikke havde kunnet bringe undtagelsesbestemmelsen i § 19, stk. 2, nr. 3, i anvendelse.

2.2.6. Skærpende omstændigheder.

Følgende faktum påberåbes som skærpende omstændigheder i relation til Movias bestyrelses ansvar:

2.2.6.1. De 8 bestyrelsesmedlemmers onde tro.

Da 8 medlemmer af trafikelskabets bestyrelse stemte for at fjerne reklamekampagnen, havde bestyrelsen allerede modtaget sin advokats vurdering, hvoraf det ifølge administrationens indstilling, dateret d. 29. april 2015, klart fremgik, at:

- kampagnen ikke overskred grænserne for lovlige ytringer,
- ikke overskred grænserne i Movias reklameregler,
- kampagnen derfor ikke burde indstilles.

Movias administration anførte i samme indstilling, at den vurderede, at der ikke ses retligt grundlag for at anmode om, at kampagnen indstilles.

De 8 medlemmer af bestyrelsen, som stemte for beslutningen, har således på tidspunktet for beslutningen været i ond tro om, at deres beslutning ikke havde det fornødne, retlige grundlag.

På baggrund af denne åbenlyst onde tro fremstår sagen endvidere således, at de 8 bestyrelsesmedlemmers beslutning er blevet væsentligt påvirket af Israels særinteresser, uagtet mødet med Israels ambassadør angiveligt fandt sted d. 30. april 2015 kl. 14:00, d.v.s. efter Movias e-mail kl. 12:58 til reklamebureauet. Det konstateres i den forbindelse, at der kan have været forudgående telefonsamtaler og/eller møder, ligesom usagligt pres kan være blevet påført via ét eller flere af bestyrelsesmedlemmerne selv, på baggrund af en henvendelse direkte til dem fra Israels repræsentation i Danmark.

2.2.6.2. Manglende undersøgelse af de 4 korts rigtighed.

Selvom Movias administration i sin interne indstilling, dateret d. 29. april 2015, til bestyrelsen har anført, at *"...det ikke med tilstrækkelighed sikkerhed kan sandsynliggøres, at, kortene på reklamen er korrekte i sammenhængen..."*, fremgår det af de modtagne aktindsigter, at der ikke er foretaget nogen relevante og behørig undersøgelse heraf fra Movias side, inden denne indstillings datering.

Movias administration forespurgte end ikke venskabsforeningen, om den kunne fremlægge dokumentation, m.v., inden indstillingen blev videresendt til bestyrelsen, hvilket i sig selv er åbenlyst usagligt. Indklagede kan ikke have været uvidende om, at der var en sådan retlig forpligtelse.

I anden række – og for fuldstændighedens skyld – kommer, at Movia ikke kan have været uvidende om, at det ville være i strid med lighedsprincippet at stille krav om, at lige præcis venskabsforeningen i denne sag skulle kunne sandsynliggøre de 4 korts korrekthed, når det er fast praksis hos Movia, at f.eks. politiske reklamer ikke gøres til genstand for tilsvarende krav. Som anført ovenfor er kortene korrekte, men det lovliggør selvsagt ikke Movias anvendelse af helt særlige bevisstandarder overfor venskabsforeningen i denne sag.

2.3. Den bevidste fremsættelse af vildledende oplysninger i forbindelse med afgørelser om aktindsigt og besvarelse af klager.

Et offentligt organ er retligt forpligtet til at fremstille faktum på en saglig måde.

D. 12. maj 2015 modtog Movia 10.006 underskrifter fra foreningen Mellem-folkeligt Samvirke. De pågældende borgere havde skrevet under på en meddelelse til Movia om, at trafikselskabet skulle *"Bryd tabu om Israels bosættelser"* og *"Banneret tilbage på busserne!"*

Sådanne henvendelser skal anses som klager over Movias afgørelse om at nedtage venskabsforeningens reklamekampagne. Det kan Movia ikke have været uvidende om.

Movia havde inden d. 12. maj 2015 også modtaget en lang række e-mails fra andre borgere, som ligeledes gav udtryk for deres misbilligelse overfor Movias afgørelse om at nedtage venskabsforeningens reklamekampagne, uden at det udtrykkeligt fremgik af samtlige disse e-mails, at afsenderen ønskede at indgive en klage. Som det fremgår af Movias besvarelser af 20. til 22. maj 2015 til disse mennesker, blev disse e-mails rettelig anset som klager.

I de samme besvarelser oplyste Movia imidlertid, at der alene var modtaget *"...knap 410..."* klager frem til d. 13. maj 2015 over reklamens nedtagelse.

Med angivelsen i samme afsnit af sin besvarelse om, at der var modtaget *"...godt 330 takkebreve..."* over nedtagelsen og *"...i runde tal..."* 90 klager over opsættelsen, har trafikselskabet Movia fremstillet faktum på en sådan måde, at det fremstår for de *"...knap 410..."* klagere (som altså på datoen d. 13. maj 2015 i realiteten udgjorde 10.006 + *"...knap 410..."*) som om der er flere, der pr. 13. maj 2015 overfor trafikselskabet har udtrykt sin tilfredshed med Movias afgørelse, end der er borgere, som har udtrykt utilfredshed.

Dette er selvsagt vildledende og dermed usagligt.

Samme vildledning er ligeledes forsøgt foretaget overfor venskabsforeningen og undertegnede, idet det er de samme oplysninger, der er tilsendt i forbindelse med disses anmodninger om aktindsigt.

Trafikselskabet Movia har forventeligt forsøgt samme vildledning overfor journalister og andre, der måtte have søgt aktindsigt i sagen.

3. Anmodning om underkendelse, pålæggelse af handlepligt og evt. tvangsbøder.

Statsforvaltningen anmodes om at foretage følgende overfor Trafikselskabet Movia i anledning af deres klart retsstridige beslutning om nedtagelse af Dansk Palæstinensisk Venskabsforenings reklamekampagne:

1. Sætte beslutningen om nedtagelse af kampagnen ud af kraft, da den er klart ulovlig, jf. kommunestyrelseslovens § 50 a, stk. 1, jf. stk. 2, in fine.
2. Oplyse Movias bestyrelse om, at den har pligt til at træffe beslutning om, at Dansk Palæstinensisk Venskabsforening principalt indrømmes en ny periode på 2 uger til opsættelse af sin reklamekampagne på de samme 35 busser i Københavnsområdet, subsidiært for en periode svarende til de 11 dage, reklamen uretmæssigt har været fjernet.
3. Pålægge de medlemmer af Movias bestyrelse, som har stemt for den klart ulovlige beslutning, tvangsbøder, jf. kommunestyrelseslovens § 50 b, stk. 1, jf. stk. 3, in fine, indtil de pågældende stemmer for at ændre beslutningen.

Klager anmoder om, at tidspunktet for tvangsbødernes påbegyndelse principalt fastsættes til to dage efter tidspunktet for bestyrelsesmedlemmernes modtagelse af tilsynets afgørelse i nærværende sag, særligt henset til, at:

- a. Retsbruddet er klart og åbenlyst.

- b. Movias bestyrelses egen advokat samt administration udtrykkeligt oplyste bestyrelsen om, at der ikke var hjemmel til at træffe beslutning om at nedtage reklamekampagnen.
- c. Alvorligheden af Movias bestyrelses beslutning, særligt som følge af klarheden af retsbruddet og bestyrelsens onde tro, jf. pkt. a og b ovenfor, indebærer, at det af såvel general- som individualpræventive hensyn er påkrævet at pålægge tvangsbøder nu.

Subsidiært at pålægge Movias bestyrelse tvangsbøder, dersom bestyrelsen ikke indenfor en anden af tilsynet fastsat frist udfører den pligtige foranstaltning.

- 4. Oplyse Movias bestyrelse om, at den har pligt til at informere sagligt om sagens faktum, hvorfor trafikskabet er forpligtet til at udsende en offentlig meddelelse, hvoraf fremgår det reelle antal klager over trafikskabets ulovlige beslutning pr. 13. maj 2015, inklusive de 10.006 som blev indleveret af Mellemfolkeligt Samvirke d. 12. maj 2015.
- 5. Pålægge Movias bestyrelse at træffe beslutning om at udstede sådan meddelelse som angivet i pkt. 4 ovenfor mod anvendelse af tvangsbøder, jf. kommunestyrelseslovens § 50 b, stk. 1, jf. stk. 3, in fine, indtil bestyrelsesmedlemmerne stemmer for en sådan beslutning.

Såfremt nærværende klage giver anledning til uddybende spørgsmål, m.v., er vi til statsforvaltningens disposition.

Skulle Statsforvaltningen mod forventning vælge ikke at foretage relevante skridt overfor Movia i anledning af trafikskabets klart retsstridige afgørelse om at nedtage Dansk Palæstinensisk Venskabsforenings kampagne og

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

bevidste vildledning af offentligheden i den forbindelse, må det forventes, at sagen bliver indbragt for Folketingets Ombudsmand.

Med venlig hilsen

Christian F. Jensen, advokat